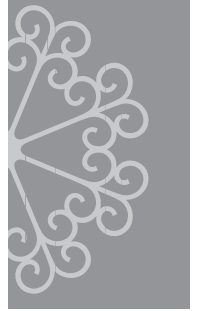

בית מדרש

בשבילי הפרשה

פרשת ראה תשפ"א

זמני כניסת השבת

Baltimore, MD	7:54
Brooklyn, NY	7:46
Catskills	7:52
Chicago, IL	7:42
Houston, Texas	7:52
Johannesburg, S. Africa	5:25
Lakewood/Deal, NJ	7:46
London, UK	8:24
Los Angeles, CA	7:30
Manchester, UK	8:40
Monsey, NY	7:48
Montreal, Quebec	7:57
Passaic, NJ	7:48
Toronto, Ontario	8:15
Yerushalayim	6:56
Zurich, Switzerland	8:33

בשבילי הלכה

ע"י הרב הגאון מאיר צבי שפיצר שליט"א
הערות בעניני הלכה. הלכה למעשה יש לשאול לרב

ראה

עשר תעשר את כל תבואת זרעך היוצא השדה.

ירושלמי ערלה פ"א ה"ב אילן שנטעו בתוך הבית, דלענין מעשר בודאי פטור, דכתיב היוצא "השדה", ולענין ערלה חייב דכתיב כי תבואו אל "הארץ" ונטר עתם. ולענין שביעית הוא ספק משום דכתיב ושבתה "הארץ" וכתיב "שדך" לא תזרע, ולא פסקו הלכה. וכתב הרמב"ם פ"א ממעשר ה"י דאף דפטור מתר"מ דאינו שדה, אבל חייב מדרבנן. וברמב"ם שם הביא ראייה לדין דרבנן מדין פירות בחצר, ובראב"ד משיג כי חצר דינו כשדה, וע"ש כס"מ כי להרמב"ם חצר כבית.

וע' פאת השלחן משום ספק הירושלמי יש להקל לענין אילן כזה בשביעית אבל החזו"א משיג דעכ"פ חייב מדרבנן כתר"מ.

והנה מצינו לענין תר"מ דאם גדל בעציץ נקוב בשדה דינו כגדל בשדה וחייב בתר"מ מה"ת, ובער ציץ שאינו נקוב גזרו מדרבנן. והפוסקים נקטו דה"ה לענין שביעית גזרו מדרבנן לענין עציץ שאינו נקוב.

אכן חידש החזו"א כ"ב א' ושם כ"ו ד' דלענין עציץ שאינו נקוב בתוך הבית, המקיל בזה יש לו על מי לסמוך, כי בתוך הבית גם בעציץ נקוב הוא ספק בירושלמי ואולי חיובו רק מדרבנן, ועל חיוב דרבנן בתוך הבית אין ראייה שגזרו אינו נקוב אטו נקוב.

וכך נהגו להקל להשקות מה שגדל בתוך הבית בעציץ שאינו נקוב בשמיטה. ומזה יצא הנידון לער נין מה שנהגו היום לגדל ירקות בתוך חממות, האם מותר לזרוע בעציץ שאינו נקוב בתוך חממות. אכן ע' חזו"א דבית היינו עם מחיצות וגג והבית לרועץ, היינו שמפריע לגידול, ורק אז יש מיעוט של "שדך" לא תזרע.

ובעיקר דין זה דצריך שהבית מפריע, דנו הפוסקים האם הטעם דע"ז אין הדרך לנטוע שם, או דאפילו דרכו בכך אבל כיון שהגג מפריע חשיב כבר בית. ונ"מ בזה בחממות שהדרך לגדל ירקות בהם כל השנים למנוע תולעים.

דברי הנהיגו

נתון תתן לו ולא ירע לבבך בתתך לו (טו, י)

אפילו מאה פעמים (רש"י)

כתב הרמב"ם בפירוש המשניות לאבות (ג, טו) "כשיתן האדם למי שראוי אלף זהובים בבת אחת לאיש אחד, ולאיש אחר לא נתן כלום, לא יעלה בידו מידת הנדיבות בזה המעשה האחד הגדול, כמו שמ' גיע למי שהתנדב אלף זהובים באלף פעמים, ונתן כל זהוב מהם על צד הנדיבות, מפני שזה כפל מעשה הנדיבות אלף פעמים והגיע לו קנין חזק, וזה פעם אחת לבד התעוררה נפשו התעוררות גדולה לפעול טוב ואחר כך פסקה ממנו".

ולמדנו מדברי הרמב"ם כי עדיף לתת אלף זהובים באלף פעמים, מאשר לתת אלף זהובים בבת אחת לאיש אחד, דאפילו באותן מעות עדיף ריבוי המעשים בנתינת הצדקה, משום שאם נתן הכל בפעם אחת התעוררה אצלו מידת הנדיבות רק פעם אחת, משא"כ אם נתן הרבה פעמים הרי התעוררה אצלו מידת הנדיבות פעמים רבות, כנגד כל נתינה.

ולפי זה פירש מורנו הגאון רבי אליהו ברוך פינקל זצ"ל מקרא זה: "נתון תתן לו - אפילו מאה פעמים", דהכוונה שיש לאדם להעדיף ריבוי הנתינות על פני נתינה אחת, ולפיכך מסיים הכתוב "ולא ירע לבבך בתתך לו", והיינו שעל ידי זה נסגל בנפשותינו מידת הנדיבות ולא ירע לבבנו.

(משלחן רבי אליהו ברוך, עמ' רצ"ט)

דברי הימים

השיחה הראשונה ב"אלול"

שנחאי תש"ג. תלמידי הישיבה יחד עם אלפי פליטים נוספים כלואים בגטו שבשכונת הונג-קיו. החל מתשעה באב נאסר על תלמידי די הישיבה לעזוב את גבולות הגטו גם בשעות היום, משום כך הם נאלצו לעזוב את בית המדרש המרווח והאהוב עליהם "בית אהרן". הלימור דים ממשיכים כסדרם בבית הכנסת "אהל משה" שבתוך הגטו, אך בית כנסת זה צר היה מהכיל את 350 תלמידי הישיבה.

לאחר שתדלנות אצל "מלך הגטו" קר בוטה, אשר מונה ע"י הקיסר היפני למושל הגטו, הסכים קובוטה העריץ לתת אשרה מיוחדת לתלמידי הישיבה לצאת מידי יום את הגטו לחזור אליו בערב. כך יוכלו לשוב

וללמוד בשעות היום ב"בית אהרן" המרווח. עובדה זו כשלעצמה הייתה נס גלוי, משום שקובוטה נהג בתושבי הגטו ברודנות אכזרית, אך כלפי רבני ותלמידי הישיבה התייחס בסלחנות וב"נדיבות" שלא ע"פ דרך הטבע. התאריך שממנו חלה אשרה זו היה בדיוק ראש חודש אלול.

את אותו ר"ח אלול תיאר תלמיד הישיבה הגאון רבי שלום שפירא זצ"ל: "אחרי תפילת שחרית הלם המשגיח הגה"צ רבי יחזקאל לעווינשטיין צצוק"ל בידו על השולחן והכריז בכל כוחו: קול אומר קרא, ואומר מה אקרא? - אלול!!

קולו הפתיע רבים מאתנו. הוא לא דיבר על מצבנו החמרי וכל הקשור בו, אלא דרש בתוקף שנכנס לתוך אלול!! שנים רבות כבר עברו מאז, ועד עתה, בכל שנה ושנה כשר מתקרב אלול, כאילו מהדהד קולו בחלל ורישומו של אותו אלול חרות בליבנו כאילו היום שמענוהו..."

הן הן נוראותיו

(חוץ מפעם ראשונה) לא פתח את הוילון לראות את הכותל מרוב פחד.

מה זה הסוגיא של יראה? בתפילת השל"ה מובא משפט 'ויעבדוך באהבה ויראה פנימית, לא יראה חיצונית', מה גרוע ביראה חיצונית, לפחות שיהיה יראה חיצונית? גם הגר"א השמיט את המלה 'ובגלוי' בתפילת 'לעולם יהא אדם יר"ש בסתר ובגלוי'. כפי הנראה, אש אין לה קיום רק אם היא גחלת פנימית, כשיוצאת החוצה היא לא מחזיקה הרבה זמן.

כשנתפס רק כדבר חיצוני זה נכבה מיד. חז"ל אומרים שהקב"ה הראה ליעקב ג' בתים ושני חורבנות, 'אכן יש ה" זה בית ראשון, 'ואנכי לא ידעתי' זה חורבנו, 'מה נורא המקום הזה' זה בית שני, 'אין זה' זה חורבנו, 'כי אם בית אלקים' זה בית שלישי. למתבונן, בית ראשון אכן יש הויה שפע של רחמים עצומים, אח"ז 'ואנכי' לא ידעתי- אותו אנכי של גילוי שכינתו ית' 'ואנכי לא אשכחך'. בית שני נבנה במתכונת שונה לגמרי, אחר שכבר נותק ה'אנכי' חידש יעקב מדת 'נורא' והכל הצטמצם בכלים ששם יראה, אבל ליראה יש שני פנים, מחד הרוממות הדביקות וצמצום האור, מאידך האש ששורפת לעוברי בריתו. החורבן של מדת 'נורא' הוא חורבן גמור, כשיעקב אמר "אין זה"- אין יותר אותו, "ארוך הפך ל'נורא". אבל זה לא תכלית אלא אמצעי, דוקא מתוך החורבן תצמח הגאולה, אדרבה ה'אין זה' הוא חלק בלתי נפרד מ'כי אם'. 'בית אלקים' הכונה יראה טהורה בלי שום חיצוניות, זה התרגום המילולי של 'בית אלקים'- יראה פנימית. היה מצב שירמיה לא

בעגלה פשוטה, לקחו לר' ישע בער שעון זהב ותיכף החזירוהו לו כשראו את זיו פני הגר"ז, וכהנה מעשים הרבה. 'אז נבהלו אלופי אדום אילי מואב יאחזימו רעד נמוגו כל יושבי כנען', הבולשביקים הקפואים נמסו כשראו את הסטייפלר מפחד מהשבת יותר מאשר סטאלין, אני לא יכול להסביר את זה, כל מי שזכה להיכנס לקיטון הצר, לקודש הקדשים, איפה שהסטייפלר למד אחז אותו אימה ופחד, מכל החוגים מכל הרמות הכל נמס שם.

ומי מדבר על הבריסקער רב, הרב שך שאל אותו פעם האם זה לא מוגזם איך שהבנים שלו רועדים ממנו, כשראה את ר' דוד עומד לפני אביו עם ידיו על לבו באימה ופחד ופוסע לאחוריו, ענה לו הגר"ז זה כאין וכאפס לפחד שהיה לנו מהגר"ח. כמדומה הגר"ע אמר על הגר"ז שכבר 500 שנה (!) לא היתה כזו יראה. כשהחז"א יצא את ביתו של הגר"ז, פנה לאחוריו ואמר רואים שהשכינה שורה כאן, יש יר"ש בבית הזה.

למעלה בקודש על הגר"ח, שמעתי מר' חיים ברים זצוק"ל ששמע מיהודי שראה את הגר"ח שבכל פעם שהיה שומע שם שמים ממישהו אחר היו כל ורידי הפנים שלו אדומים ועומדים להתפקע. ומי מדבר על הבית הלוי שהיה כל חודש מניח את ידיו בעופרת רותחת 500 מעלות חום לראות אם נשרף כדי למדוד את היר"ש שלו, היה פ"א שטיפה נחרך, פחד. ואין לנו מושגים במהר"ל דיסקין שהיה גר מול הכותל המערבי ומעולם

אנו נכנסים לימי האלול, שהם הכנה לימים הקדושים והנשגבים הנקראים "הימים הנוראים". כל העולם כולו עומד על יסוד אחד, שהוא בעצם שנים שהם אחד, מצות אהבה ומצות יראה. הרמב"ם מונה אותם שנים, הרס"ג מנה רק מורא. בכל אופן יראת שמים זו מצות עשה, כך מוסכם בכל מוני המצוות. העיקר הזה נשנה המון פעמים בתורה, 'את ה' אלוקיך תירא ואותו תעבוד', וכל העולם כולו לא נברא אלא לצוות לזה, כמש"כ ועתה ישראל מה ה' אלוקיך שואל מעמך כי אם ליראה. 'את האלוקים ירא ואת מצוותיו שמור כי זה כל האדם', זה הראשית וזה התכלית, ראשית חכמה יראת ה' ועקב ענוה יראת ה', ואם אין חכמה אין יראה וכן להיפך. זה המבחן של האדם וזה הכלי קיבול, ובה האדם שונה מכל הבריאה. בזה יש לו זכות קיום וזו התכלית שאיתה ישרוד לעולם, שמעבר למחיצות הגוף, המעלה של משיח מלכנו זאת המעלה האחרונה העליונה והריחו ביראת ה'. לא עושים בגרות ע"ז, זה לא נלמד בשום אוניברסיטה, בזה האדם ניכר, אדם שיש לו יראת ה' זה ניכר על פניו, למען תהיה יראת ה' על פניכם לבלתי תחטאו, יר"ש זה דבר שאפשר להריח אותו.

רואים אנשים רחוקים מאוד מכל זיק של יהדות, גויים גמורים, כשנפגשו עם עמוד יראה נרתעו ונפלו אחור. כשהח"ח נפגש עם מלך פולין לבטל גזירה בקשו לתרגם את דברי הח"ח, אמר המלך אין צורך אין צורך זה אומר יותר מכל המילים. הנאצים ימ"ש נבהלו כשראו את הבריסקער רב יושב

אמר 'נורא', הכונה שהמדה הזו לא היתה שלטת ח"ו, אבל אנשי כנה"ג גילו שאדברה עצם העובדה שאנו ככבשה בין שבעים זאבים' הן הן גבורותיו הן הן נוראותיו.

כ"כ התרגלנו, כ"כ נאטם ליבנו. אם אדם מלפני 80 שנה, אפי' לפני 30 שנה, יקום לתחיה ויראה איך העולם חי, זה נורא ואיום. רואים עולם הולך נגד עצמו, עולם שנאבק על עוד גרגר של תאוה וכבוד, עולם מוצף ריקנות, כולו חוץ. פני הדור כפני הכלב, הכל חיצוני, שום תוכן, שום מקום נקי. לחמניה א"א לקנות בלי קנאה תאוה וכבוד, זה לא סיפורים, אין שום פנים. נערים פני זקנים ילבינו, הבושה חלה על הפנים ועז פנים לגיהנום. ובכל זאת אנחנו קיימים, ותמיד במרכז העניינים. לעצור רגע ולהתבונן בנס הזה, בטראגדיות שכל יום מביא איתו, אין מלה אחרת נורא נורא נורא נורא נורא.

מי שלא שייך לזה לא מבין מה זה, סוד ה' ליראיו- יראה לשון ראייה. יראה זה לא היקש שכלי, זה ראייה חושית. א"א לגלות רק למי שנכנס בסוד הדבר, כדרך שבא ליראות כך בא לראות. המשגיח ר' יחזקאל לוינשטיין זצ"ל אמר שהצלחה תמיד בדבר מכוסה, ואין לך יותר מכוסה ממידות ויר"ש. צריכים

הרי ללמוד את זה, המשגיח ר' ירוחם זצ"ל אמר שהחכמה היא שפת הנפש, היראה שפת הגוף, הגוף לא מבין חכמות, הוא לא מכיר חוץ מעצמו. אתה יכול לחשוב על חסד, כל היום ללמוד תורה, לא תהיה בעל חסד מזה. היראה מרסנת את האדם, יתכן אדם בלי אמונה אבל לפחות יראה טבעית, אם לא זה 'והרגוני'. עמלק נתבע על "ולא ירא אלקים". על גדר קטן שזוכה להתגדר בו זו התעלות גדולה, מי שמרסן פליטת פה, איזה לה"ר, איזה כעס, מיד יבחין בהרחבת הדעת פנימית כזו, זה צריך תרגול והתמדה, 'דע מה למעלה ממך ואי אתה בא לידי עבירה'. וידוע לשון הרמב"ם פ"ב מיסוה"ת "והיאך היא הדרך לאהבתו ויראתו, בשעה שיתבונן האדם במעשיו וברואיו הנפלאים הגדולים וכו' מיד הוא אוהב ומשבח וכו', ומיד הוא נרתע לאחוריו, ויפחד ויודע שהוא בריה קטנה וכו' לפני תמים דעות". ובחינוך איתא "שמתוך ההתבוננות בתורה תתישב האהבה בהכרח", ושניהם מקורם בחז"ל וזו לא סתירה. אדם יכול לטייל באתרים נפלאים ובהתפעלות עצומה מהנוף ומיופי הבריאה, ולהישאר אריסטו, אם הוא לא מכוון לעצמו ומתעורר מה אני בעצם לפני תמים דעים. שנים שומעים דרשה, אחד אומר איזה יופי של הברקות, השני מרגיש

הוא מתכוין אלי- זה יר"ש.

ובכ"ז יש דרגות שונות ביראה, יש יראת הרוממות ויש יראת העונש. הרמב"ם מגדיר את המצוה יראת העונש, יראה אמיתית לא תתכן בלי תורה. החזו"א עמד והתבונן 20 דקות על פרח והתעלף, רעק"א הגיע לבקר את ה'נתיבות' וכיבדו את רעק"א בעליה לתורה ב'שלישי' והתעלף, כשהגר"א היה ילד נגע בקליפת תפוז בשבת והתעלף, וכשראה את זה שוב התעלף עד שאמו אכלה את זה. שמעתי מהרה"ג ר' יהודה סגל זצוק"ל שאמר לבחור שאיחר זמן ק"ש "איך לא קבלת התקף לב?" באמת כך.

יש לזכור, בישיבה עוד יש סדר מוסר. מתחתנים, קורסים תחת הנטל ונכנסים לשיגרה, אברכים חושבים שא"צ מוסר, זו טעות גמורה. כשלא עולים אז יורדים, ויש יצה"ר עצום שנלחם בזה. אסיים בדברי החזו"א, למה אין היום רעק"א, כשרונות וגאונים כאלו? אלא שבאמת כן יש, אבל יר"ש כמוהו אין! פחד. 'ובכן אמרו לאלקים מה נורא מעשיך', 'האר עינינו בתורתך ודבק ליבנו במצוותיך ויחד לבבנו לאהבה וליראה את שמך'.

The Essence of Elul

Harav Hagoan Yosef Elefant Shlita

Fleeting Inspiration

Rabbeinu Yonah explains something very interesting in *Shaarei Teshvah* (שער שני, אות כ"ו) (שער שני, אות כ"ו).

היה הלל עליו השלום אומר אם אין אני לי מי לי וכשאני לעצמי מה אני ואם לא עכשיו אימתי. ביאור הדבר. אם האדם לא יעורר נפשו מה יועילוהו המוסרים. כי אף על פי שנכנסים בלבו ביום שמעו. ישחם היצר ויעבירם מלבבו כענין שנאמר (הושע ו) וחסדכם כענן בקה.

אכן צריך האדם בשמעו המוסר לעורר נפשו ולשום הדברים אל לבו ולחשוב בהם תמיד. ועליהם יסיף לקח ומלבו יוציא מלין. ולא יסמוך על תוכחת המוכיח לבדו.

אם אין אני לי מי לי וכשאני לעצמי. מה אני ואם לא עכשיו אימתי. What does this mean? What Hillel meant when he said, מה אני ואם לא עכשיו אימתי, אין אני לי, מי לי, was that if a person is not going to awaken himself, what is it going to help him to hear *mussar* from outside sources? Even though when he hears the *mussar*, it does go into his heart, the *yetzer hara* makes a person forget, as the *passuk* says, "Your chessed, your good deeds, are like morning clouds that just pass by." Therefore, when a person hears *mussar*, he has to be *me'orer* himself; he cannot just rely on external *hisorerus*.

Rabbeinu Yonah is saying that when a person hears *mussar*, it is nowhere near enough that he heard it. It is also not enough to absorb it. A person has to take the *mussar* that he heard and do something to make his own *hisorerus*, something to make the *mussar* his own. Otherwise, it will be fleeting, like morning clouds that just go by.

This is an incredible concept. Rabbeinu Yonah is talking about a person who went to hear a *mussar shmues* and actually heard the *mussar shmues*, and it even went into his heart. Yet if the person does not make his own *hisorerus*, then the *yetzer hara* will cause him to forget the *mussar* he heard. What is the reason for that?

Two Sets of Luchos

The Sfas Emes points out a contradiction between two *psukim* in Shir Hashirim. One *passuk* says, אני לדודי ודודי לי (Shir Hashirim 6:3), we take the first step, we take the initiative in creating a relationship with Hakadosh Baruch Hu. But the other *passuk* says, דודי לי ואני לו (Shir Hashirim 2:16), Hakadosh Baruch Hu takes the first step; He takes the initiative in creating the relationship. Which is it? The Sfas Emes explains that the *passuk* of דודי לי ואני לו is referring to the *luchos rishonos*. The first set of *luchos* was a present from Hakadosh Baruch Hu that Klal Yisrael received without any effort on their part. That was דודי לי, and then אני לו; when Klal Yisrael received the *luchos rishonos*, they reached the level of Adam HaRishon before the *cheit*.

After *cheit ha'eigel*, the situation changed, and Klal Yisrael had to make the first move. There was a switch to אני לדודי ודודי לי. That is why Hakadosh Baruch Hu told Moshe, פסל לך, you have to chisel away at the stone of yourselves to make yourselves ready and fitting for *Kabbalas HaTorah*.

This explains something very interesting that Rav Yerucham speaks about a lot. We know that Klal Yisrael sinned almost immediately after receiving the first *luchos*. There is a *machlokes* if it was a few minutes or a few hours later, but either way, we fell very quickly after the first *luchos* were given. Later, Hashem told Moshe to get moving and make the second *luchos*. But what was the guarantee that the second *luchos* would last any longer than the first?

The *seforim* teach that when a person gets something for free, on a silver platter, that thing does not last. Easy come, easy go. Why? Because it is not something that the person worked for. If a person works hard for something and sweats in order to attain it, then that thing will endure. Since the first *luchos* were given to Klal Yisrael for free, without their expending

any effort in order to get them, they were extremely temporary and did not last at all. However, the second *luchos* came from a point of אגני לדודו, as seen by the command, פסל לך, ודודי לי, Moshe was told that he had to sweat and work for the second *luchos*. Therefore, the second *luchos* lasted because something that a person works for, remains.

The Neshama Yeseira

In *Kisvei HaRamban*, the Ramban says something remarkable. There is a *machlokes* in *Arvei Pesachim* as to whether or not *besamim* should be used for *Havdalah* when Shabbos is immediately followed by Yom Tov. The Rashbam says that we do not include *besamim* when Yom Tov comes right after Shabbos because there is a *neshama yeseira* on Yom Tov as well. Tosafos says that if this is true, then we should make *Havdalah* with *besamim* after Yom Tov. Why don't we do so?

The Ramban answers by explaining a very basic concept. He says that we know that the kedushah of Shabbos is *kvi'i v'kaimi*, it is permanent and does not come from anything else. The kedushah of Shabbos is *isarusa d'leilah*; it does not come from the efforts of Klal Yisrael. It comes for free so when Shabbos is over, the *neshama yeseira* of Shabbos goes away because it is not something that Klal Yisrael worked to acquire.

In contrast, the *neshama yeseira* of Yom Tov comes through Klal's Yisrael's effort of being *mekadesh hachodesh*, which creates the kedusha of מקדש ישראל והזמנים. Since the kedusha of Yom Tov is something that comes through Klal Yisrael's work, it is continuous, and it lasts.

אגני לדודי ודודי לי Elul and

The *luchos rishonos* were *isarusa d'leilah*, אגני לדודי לי ודודי לי; they came as a present from Hakadosh Baruch Hu without any effort on Klal Yisrael's part. As a result, they did not last. The second *luchos* were created with פסל לך; Klal Yisrael had to sweat and work to create the *keilim* to receive them. That is the *yesod* of *psal lecha*, and that is why the *yesod* of the second *luchos* is still *chai vekayam* today.

We explained that אגני לדודי ודודי לי is the description of the relationship

of the second *luchos*. What were the days of the second *luchos*? Moshe Rabbeinu went up on Har Sinai on Rosh Chodesh Elul and came down on Yom Kippur with the second *luchos*. Now we understand why the *rashei teivos* of אלול are אגני לדודי ודודי לי—it is because Elul is the time of the second *luchos*, the days to work, the days of פסל לך. The fact that Elul has the *rashei teivos* of אגני לדודי ודודי לי is not happenstance. It's that way in contrast to דודי לי ואגני לו. Elul is specifically אגני לדודי ודודי לי; we have to make the first move.

Now we have a new understanding of אגני לדודי ודודי לי, which shows us the whole essence of Elul, the whole *siyata d'shemaya* of Elul. אגני לדודי לי is usually used to describe the closeness between Klal Yisrael and Hakadosh Baruch Hu, and that is absolutely true, without question. But according to this, we are seeing another level of what אגני לדודי ודודי לי means. It is not just that we are close like a דוד. It means that the relationship of אגני לדודי ודודי לי has to come from our initiative, from us being *me'orer* ourselves, from us taking the first step. That is what Elul is all about. This is not just a description of the closeness; it is the way to get to the closeness.

Make This Elul Last

As opposed to דודי לי ואגני לו, Elul is אגני לדודי ודודי לי, the *luchos shniyos*, פסל לך. This is what Rabbeinu Yonah means when he says that if a person only hears *mussar* from the outside, and he nods his head and says, "wow that was a nice shmuess," even though he listened, and even though he absorbed it, it is וחסדכם כענן בקר, like a morning cloud that just goes on by. He didn't work for it, he didn't sweat for it. He wasn't *meorer* himself; it did not come from his own initiative. In order for something to be sustainable, it's not enough that a person heard it from the outside. If you want to have something last, it has to be מקדש ישראל והזמנים. A person has to make his own initiative, his own move, and his own *hisorerus*, אגני לדודי ודודי לי. And if a person does that, Rabbeinu Yonah says, then it will remain. This is what we all want to happen with our *avodah* of Elul. We want sustainable, lasting teshuva and *kirva* to Hakadosh Baruch Hu.

This week's Bishvilei Haparsha is sponsored by:

sevenstone
More of us, getting more for you™